

Díla
umělců

Díla umělců

Kraj Vysočina je místem narození a působení mnoha významných osobností, které se proslavily v nejrůznějších odvětvích lidské činnosti. Nespočetně mnoho slavných malířů, architektů, spisovatelů či vědců na Vysočině prožilo tvůrčí život nebo zde alespoň krátce pobývalo.

Díla umělců

www.dedictvivysociny.cz

Baldassare Maggi

(1550-1619)

Telč

48 Zámek

Telčský zámek patří mezi klenoty moravské renesanční architektury. Osvícený Zachariáš z Hradce nechal v polovině 16. století starý hrad přestavět a rozšířit o nové renesanční paláce. První fázi přestavby provedl Leopold Estreicher, stavitel z nedalekých Slavonic. K dalším pracím si Zachariáš z Hradce pozval zkušeného italského stavitele Baldassara Maggiho. Ten se pravděpodobně podílel na výstavbě a výzdobě reprezentační palácové budovy s řadou renesančních sálů zdobených dřevěnými kazetovými stropy a také na výzdobě kaple Věch svatých, kde pod mramorovým náhrobkem odpočívá mecenáš této krásy Zachariáš z Hradce a jeho první manželka Kateřina z Valdštejna.

Jakub Prandtauer

(1660-1726)

Jaroměřice nad Rokytnou

64 Zámek

Zámek Jaroměřice nad Rokytnou patří k nejmohutnějším architekturám 1. poloviny 18. století u nás i v Evropě. Barokní podobu zámek získal v letech 1700–1737 za Quesenberků. Projekt přestavby vypracoval známý rakouský architekt Jakub Prandtauer, který je též autorem kláštera v rakouském Melku.

Jan Blažej Santini-Aichel (1677-1723)

Geniální architekt se nesmazatelně zapsal do dějin architektury svojí stavbou poutního kostela na Zelené hoře. Na Vysočině jej ovšem proslavily i jiné stavby.

V regionu Žďárska se jedná o kostely v Obyčtově, ve Zvoli či v Horní Bobrově. Pracoval také pro želivské premonstráty, a proto mu lze přisoudit i některé stavby v regionu Pelhřimovska, Pacovska a Humpolecka. Z dílny Santiniho ovšem nepocházejí pouze sakrální stavby. Zajímavým architektonickým počinem je stavba hospodářského zázemí žďárského kláštera tzv. Dvůr Lyra, na půdorysu tohoto hudebního nástroje nebo zájezdní hostinec v Ostrově nad Oslavou.

Horní Bobrová

1 Kostel sv. Petra a sv. Pavla

Zvole

8 Kostel sv. Václava

Vyklantice

7 Kostel sv. Jana Nepomuckého

Pohled

6 Probošství kláštera cisterciáček - Vallis Santa Mariae

Ostrov nad Oslavou

5 Zájezdní hostinec

Opat Václav Vejmluva využil výčepního práva bývalé ostrovské rychty a v roce 1720 zde dal vystavět hostinec, který sloužil pro odpočinek církevních hodnostářů při cestě do Žďáru či na křižanovské panství. Stavby se ujal Jan Blažej Santini-Aichel. Hostinec byl postaven na půdorysu tvaru písmene „W“, což může symbolizovat jak anagram jména opata, ale objevuje se také názor, že „W“ symbolizuje sv. Václava.

Karel František Töpfer (1682-1738)

Malíř Karel František Töpfer, rodák z Chrudimi, se usadil ve Velkém Meziříčí a postupně si získal zámožné zákazníky z řad církevních hodnostářů i šlechty.

Pro cisterciáky ze Žďáru nad Sázavou vymaloval klenbu kaple sv. Antonína Paduánského v Ořechově. Nedlouho poté byl pověřen vytvořením fresky s námětem Nebeské blaženosti benediktnů a cisterciáků v hlavním sále prelatury žďárského kláštera. Je také autorem výmalby kupole oslavující sv. Markétu v kostele v Jaroměřicích nad Rokytnou. Věnoval se také světským tématům. Pro brtnické Collalty vyzdobil svými obrazy tzv. Sál vjezdů brtnického zámku. Plátna zobrazují průběhy císařských návštěv, jež Collaltové na zámku přijímali.

Jaroměřice nad Rokytnou

79 Kostel sv. Markéty

Kamil Hilbert (1869-1933)

Architekt Kamil Hilbert se především věnoval památkovým rekonstrukcím historických budov v duchu tehdy oblíbeného purismu.

Křemešník

29 Vila Větrný zámek

Svoji vilu si významný sochař a medailér Josef Šejnost (1878–1941) nechal mezi lety 1930–1934 postavit podle plánů renomovaného architekta Kamila Hilberta, jenž se podílel také na dostavbě katedrály sv. Víta v Praze. Předlohu vily našel architekt v opevněných středověkých hradech. Budova tak připomíná drobné středověké sídlo s rohovými věžemi a sloupovým uvnitř objektu. Kamil Hilbert se v kraji Vysočina v letech 1924–1935 podílel také na obnově baziliky sv. Prokopa v Třebíči a na dostavbě věží monumentálního barokního chrámu Narození Panny Marie v Příbyslavicích.

Josef (1878-1941) a Zdeněk (1921-2002) Šejnostové

Muzeum Vysočiny Pelhřimov spravuje rozsáhlou sbírku medailí, plaket, plastik, modelů a kreseb z dílny významného českého sochaře-medailéra Josefa Šejnosta (rodáka z Těšenova pod Křemešníkem) a jeho syna akademického sochaře Zdeňka Šejnosta.

Horní Cerekev

69 Hrob rodiny Vichrovy

Architektura hrobu nese patrné známky kubismu. Centrální část je vyzdobena reliéfem z dílny Josefa Šejnosta.

Pelhřimov

71 Pamětní deska bratrům Lipským

Pozorný návštěvník objeví díla známých medailérů i při procházce městem. Pamětní desky pocházející z jejich dílny jsou věnovány významným osobnostem Pelhřimova: plukovníkovi čs. legií a národnímu hrdinovi Josefu Jiřímu Švecovi, historikovi prof. Josefu Dobiášovi, bratrům Lipským.

Pavel Janák (1882-1956)

Pavel Janák, český architekt, návrhář a teoretik architektury, studoval ve Vídni u profesora Otto Wagnera, který výrazně ovlivnil jeho pozdější tvorbu. Janák se věnoval i obnově památek.

Pelhřimov

34 Vila Jana Drechsela

Tzv. Drechselova vila byla postavena podle plánů známého architekta Pavla Janáka pro rodinu okresního hejtmana c. k. místodržitelského radu Jana Drechsela. Architekt Janák byl Drechselovi nepochybně doporučen jeho zetěm PhDr. Karlem Polesným, který Janáka znal ze svého pražského působení.

Pelhřimov

34 Dům č. p. 13

Další Janákovou realizací v Pelhřimově byla v letech 1913–1915 přestavba Fárova domu v duchu kubismu. V tomto domě, původně s barokní fasádou a mansardovou střechou, byl provozován hostinec „U zlatého soudku“.

Josef Hoffmann (1870-1956)

Josef Hoffmann, český a rakouský architekt a designér, byl důležitou osobností secesního hnutí ve Vídni a zakladatel Wiener Werkstätte.

Brtnice

32 Rodný dům Josefa Hoffmanna

Nejslavnějším rodákem z Brtnice je nepochybně architekt Josef Hoffmann. Narodil se v barokním domě na náměstí, který v roce 1907 podle vlastního návrhu upravil pro potřeby své rodiny. Dnes dům, jenž je v majetku města, spravuje Moravská galerie Brno, která zde instalovala expozice o životě a díle tohoto slavného architekta a designéra.

Brtnice

32 Náhrobky rodičů Josefa Hoffmanna

V roce 1906 zemřela Hoffmannova matka a architekt jí v rodné Brtnici postavil na místním hřbitově působivý náhrobek. Pro otce, který zemřel již v roce 1903, byla pak zhotovena replika náhrobku.

Vlastislav Hofman (1884-1964)

Vlastislav Hofman byl architekt, scénograf, grafik, návrhář umělecko-průmyslných předmětů, malíř, ilustrátor a teoretik v jedné osobě. Převahou své tvorby se věnoval scénografii, kde bývá považován za zakladatele české moderní jevištní úpravy.

Moravské Budějovice

33 Spořitelna městská

Reprezentativní budova byla vystavěna v letech 1925–1927 podle projektu významného architekta Vlastislava Hofmana (člena Artěl Praha, svépomocného družstva, založeného výtvarníky Svazu výtvarných umělců Mánes) pro Městskou spořitelnu v Moravských Budějovicích, která se ze skromných začátků vypracovala mezi největší peněžní ústavy jihozápadní Moravy. Dokonce d roku 1928 působila jako pobočka Národní banky československé.

Josef Gočár (1880-1945)

Díla Josefa Gočára, především z kubistického a funkcionalistického období, patří k vrcholům české moderní architektury.

Krucemburk

27 Vila Josefa Binka

 Vila Josefa Binka (tzv. Červená) z roku 1909 je první samostatnou realizací architekta Josefa Gočára. Inspiroval se tvorbou M. H. Baillie-Scotta a Ch. R. Mackintoshe, čerpajících z typu anglického venkovského domu. Patrný je také vliv díla Dušana Jurkoviče, zejména uplatněním zdobené lomenice ve východním štítu, na jejíž výzdobě se podílel Vojtěch Sucharda. Spolumajitel místní koželužny a fotograf Josef Binko byl Gočárovým švagrem.

Krucemburk

27 Vila Ladislava Binka ml.

 Bílá vila Ladislava Binka ml. byla postavena v secesním slohu v letech 1907–1908 podle návrhu neznámého autora. Úpravy fasád a interiérů však provedl architekt Josef Gočár, který v té době realizoval stavbu sousední Červené vily pro Ladislava bratra Josefa.

Humpolec

26 Vila Otakara Meda

 Medova vila od významného architekta Josefa Gočára byla postavena v letech 1933–1934. Hladké průčelí zdobené pouze červenými okenními rámy a v přízemí pásem stejné barvy, pásová okna, horizontální střechy a terasa, to vše nezapře inspiraci Le Corbusierem.

Třebíč

28 Uměleckoprůmyslové závody

 Projekt na výstavbu budov UP závodů (nábytkářská továrna) si objednal Jan Vaněk ml. v roce 1919 u jednoho z hlavních představitelů předválečné architektury, renomovaného architekta Josefa Gočára. Na fasádě objektu se důsledně uplatnily prvky tehdy módního rondokubistického stylu.

Bohuslav Fuchs (1895-1972)

Významný český architekt, urbanista a univerzitní profesor patří k čelním představitelům české moderny a brněnské funkcionalistické školy.

Tasov

25 Vila Jakuba Demla

 Vila kněze, básníka, prozaika, publicisty a překladatele Jakuba Demla je jednou z raných prací brněnského architekta Bohuslava Fuchse. Projekt na stavbu vypracoval v roce 1921, kdy mu bylo pouhých šestadvacet let.

Třebíč

24 Spořitelna

 Nárožní třípatrová budova ze železobetonu, skla a kovu byla postavena v letech 1932–1933 a je dílem významného brněnského architekta Bohuslava Fuchse. Novostavba funkcionalistické spořitelny, jenž je jednou z dominant třebíčského náměstí, působí v historické zástavbě velice harmonicky.

Třebíč

24 Koupaliště – areál Na Polance

K modernímu sportovnímu vybavení každého města patří plavecký areál. Moderní koupaliště v Třebíči vzniklo podle projektu architekta Bohuslava Fuchse v roce 1933. Originální součástí současného moderního sportovního areálu je dřevěná stavba pánských a dámských šaten.

Jihlava

22 Sokolovna

Sokolovna v Jihlavě, která byla postavena v letech 1934–1935 podle projektu významného architekta Bohuslava Fuchse představuje jeden z významných dokladů meziválečné architektury ve městě. Jihlava se tak vědomě přihlásila k tehdy stále více aktuální vlně moderny – funkcionalismu a konstruktivismu.

Jihlava

22 Vila manželů Boudových

Rodinný dům manželů Boudových vyprojektoval v roce 1935 Bohuslav Fuchs ve vědomém příklonu k myšlence puristické architektury. Realizoval ho téhož roku třešský architekt a stavitel Jan Podzimek. O funkčnosti domu svědčí skutečnost, že se až do dnešních dnů zachoval bez výraznějších zásahů a přestaveb.

Rodáci z Nového Města na Moravě

Jan Štursa (1880-1925)

Jan Štursa vystudoval kamenicko-sochařskou školu v Hořicích a absolvoval studia na Akademii výtvarných umění v Praze u prof. J. V. Myslbeka. Položil základ modernímu českému sochařství.

Nové Město na Moravě

75 Socha Raněný

 Socha Raněný je vrcholným protiválečným dílem sochaře Jana Štursy. Bronzová plastika stojící před Štursovým rodným domem byla odlita a odhalena v roce 1965 jako památník obětem druhé světové války. Sádrový originál z let 1920–1921 je vystaven v Horáckém muzeu.

Nové Město na Moravě

75 Sousoší Pohřeb v Karpatech

 Kamenné pískovcové sousoší uniformovaných legionářů na mohutném podstavci bylo vytesáno v roce 1932 podle předlohy dřevořezby Jana Štursy z let 1917–1918. Původní návrh, vytvořený během války, který zobrazoval postavy v rakouských uniformách, přepracoval později sochař Jan Štursa pro pomník obětem 1. světové války v Předměřicích nad Labem a Místku.

Vincenc Makovský (1900-1966)

Vincenc Makovský, akademický sochař, malíř, designér a profesor Akademie výtvarných umění v Praze je považován za čelního představitele meziválečné avantgardy.

Krucemburk

49 Pomník obětem 2. světové války

 Originálně řešené dílo sochaře Vincence Makovského bylo odhaleno už v roce 1946. Jedná se o jeden z prvních pomníků obětem 2. světové války v České republice. Připomíná oběti členů místního evangelického sboru, kteří zahynuli na samém konci 2. světové války, kdy dne 9. května 1945 ve snaze zničit německá vojska bombardovala letadla Rudé armády okolí Krucemburku a sousedního Ždírcce.

Nové Město na Moravě

50 Hlavice sloupu na domě č. p. 9

 V průčelí bývalého řeznického krámu, který patřil jeho otci realizoval Vincenc Makovský v roce 1922 výzdobu hlavice sloupu. Reliéf znázorňuje řeznické tovaryše při práci.

František Bílek (1872-1941)

Sochař František Bílek z Chýnova u Tábora, zejména díky svým přátelským vztahům s osobnostmi literárních kruhů s Jakubem Demlem, Otokarem Březinou a Františkem Bernardem Vaňkem, vytvořil na území kraje Vysočina několik hodnotných děl především na poli sepulkrálního umění.

Jaroměřice nad Rokytou

13 Náhrobek Otokara Březiny

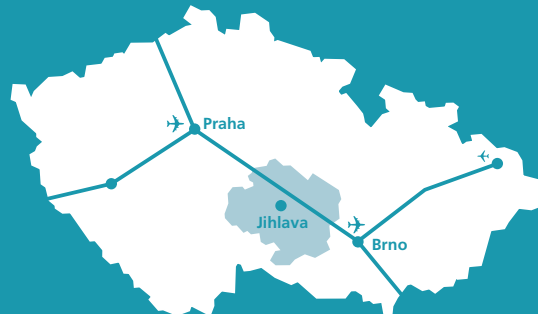
Výtvarný návrh náhrobku básnické ikony českého symbolismu Otokara Březiny je dílem jeho přítele, sochaře Františka Bílka. Bronzové sousoší „Tvůrce a jeho sestra Božena“ odlil dle Bílkova modelu výtvarník Franta Anýž v roce 1932.

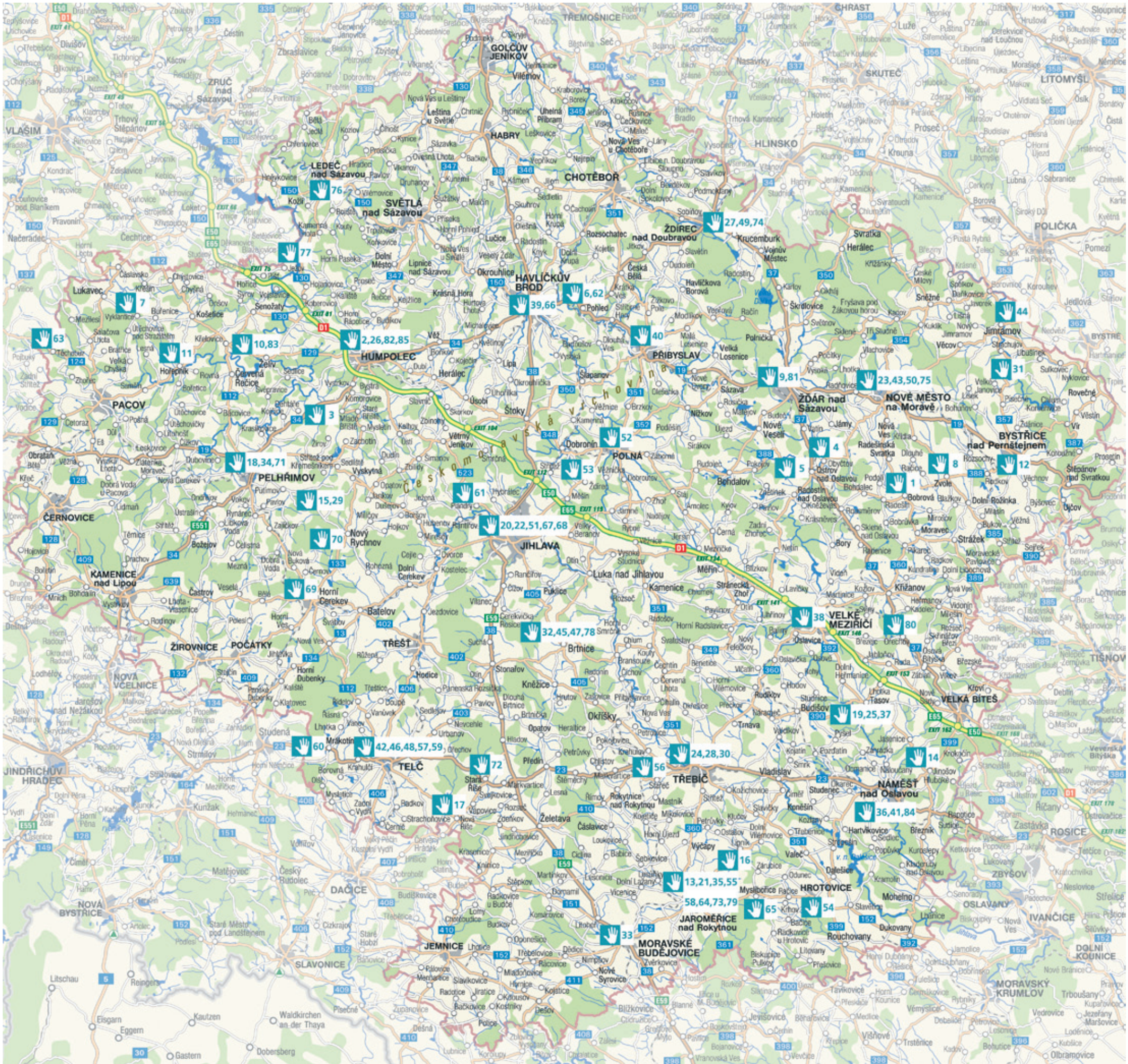
Pelhřimov

18 Náhrobek Msgre. Františka Bernarda Vaňka a jeho matky

Pískovcová stéla z roku 1916 zobrazuje Pannu Marii chválící Boha. Dílo si objednal Msgre František Bernard Vaňek u svého přítele sochaře Františka Bílka. Reliéf měl být ozdobou společného hrobu Msgre Vaňka a jeho matky. Vaňek ovšem zahynul v roce 1943 v koncentračním táboře v Dachau.

Díla umělců

Díla umělců

- Socha sv. Markéty na kašně (nám. Zachariáše z Hradce)
- Sochařská výzdoba fasády kostela sv. Anny

- Sloup se sochou Panny Marie (nám. Zachariáše

46. Teil

- Sochařská výzdoba mostů

45. Brtnice

David Lipart (sochař)

- Vila Josefa Železného č. p. 257

44. Jímamov

- Vila Mičková (Tyršova 500)

43. Nové Město na Moravě

- Budova výkupu zemědělských produktů

42. Teil

Jan Kotěra (architekt)

- Hrobka Haugwitzů

41. Náměstí nad Oslavou

Josef Kornhäusel (sochař)

- Socha Jana Žižky u zámku

40. Příbyslav

- Socha Karla Havlíčka Borovského (park Budoucnost)

39. Havlíkův Brod

Bohumil Kafka (sochař)

- Socha sv. Jana Nepomuckého

38. Velké Meziříčí

- Socha sv. Jana Nepomuckého

37. Tasov

- Sochařská výzdoba mostu

36. Náměstí nad Oslavou

Alexandr Jellinek (sochař)

- Vila Gisely a Richarda Pickových č. p. 169

35. Jaroměřice nad Rokýtnou

- Dům č. p. 13 (Fárov) – úprava fasády

- Vila Jana Drechsela č. p. 331

34. Pehřimov

Pavel Janák (architekt)

- Budova spořitelny č. p. 2

33. Moravské Budějovice

Vlastislav Hofman (architekt)

- Náhroby rodůů na hřbitově

- Rodný dům č. p. 263 – úpravy interiéru

32. Brtnice

Josef Hoffmann (architekt a designér)

- Náhrobek Aloise ze Schirndingu

61. Plandry

Václav Frachner (sochař)

- Socha sv. Jana Křtitele

60. Měkotín

- Socha sv. Prokopa

59. Teil

- Sloup se sousosím Nejsvětější Trojice

58. Jaroměřice nad Rokýtnou

Štěpán Pagán (sochař)

- Soubor soch v ulici Na Diazkách

57. Teil

- Socha sv. Jana Sarkandera

56. Stařec

- Soubor soch antických bohů v zámeckém parku

55. Jaroměřice nad Rokýtnou

- Socha sv. Jana Nepomuckého

- Socha sv. Vendělína

54. Hrotovice

Kaspar Ober (sochař)

- Socha sv. Antonína Paduánského

53. Zdírec

- Sloup se sousosím Nejsvětější Trojice

52. Pohá

- Hranitní pylony

51. Jihlava

Viktor Václav Morávek (sochař)

- Socha Žena s klasy (areál nemocnice)

- Náhrobek ThDr. Josefa Křenka (evangelický hřbitov)

Životě (vestibul Tělovýchovné jednoty na Tyršově ulici)

- Reliéf Novoměstská kašna z cyklu Voda v našem

- Busta prvního ředitele gymnázia Leandra Čecha

- umělcova otec (Vratislavovo nám. č. p. 9)

- Výzdoba haviče sloupu bývalého řeznického kramu

50. Nové Město na Moravě

- Pomník obětem 2. světové války (evangelický hřbitov)

49. Krucemburk

Vincenc Makovský (sochař)

- Zámek – renesanční přestavba

48. Teil

- Zámek – renesanční přestavba

47. Brtnice

Baldassare Maggi (stavitel)

Jan Blažej Santini-Aichel

(architekt, tvůrce barokní gotiky)

1. Horní Bobrová

- Kostel sv. Petra a sv. Pavla – stavební úpravy

2. Humpolec

- Kostel sv. Mikuláše - stavební úpravy

3. Mladé Bříště

- Kostel sv. Jana Křtitele - stavební úpravy

4. Obyčtov

- Kostel Navštívení Panny Marie

5. Ostrov nad Oslavou

- Zájezdní hostinec

6. Pohled

- Proboštství kláštera cisterciáček - Vallis Santa Mariae

7. Vyklantice

- Kostel sv. Jana Nepomuckého - stavební úpravy

8. Zvole

- Kostel sv. Václava

9. Žďár nad Sázavou

- Poutní kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře

- Hospodářský dvůr Lyra

- Dolní hřbitov

- Premonstrátský klášter s kostelem Nanebevzetí

- Panny Marie - stavební úpravy

10. Želiv

- Premonstrátský klášter s kostelem Narození Panny

- Marie – stavební úpravy

Stanislav Bechyně (inženýr)

- Železobetonový most přes řeku Trnavu

Vladimír Beneš (architekt)

- Zemědělská škola (ul. Dr. Veselého)

František Bílek (sochař)

13. Jaroměřice nad Rokýtnou

- Náhrobek „Tvůrce a jeho sestra bolest“ na hrobě

- Otokara Březiny

14. Jinošov

- Náhrobyky s reliéfem Krista a s reliéfem Panny Marie

- (u kostela)

15. Křemešník

- Vodní kaple - reliéf

16. Lípník

- Náhrobek JUDr. Josefa Ošmery

- Náhrobek Pieta - hrob Štursovy rodiny (katolícky hřbitov)

- Náhrobek rodičů – reliéf hlavy ukřizovaného Krista (katolícky hřbitov)

75. Nové Město na Moravě

- Hrobka rodiny Bínko na hřbitově u kostela

74. Krucemburk

- Náhrobek dr. Holčapka

73. Jaroměřice nad Rokýtnou

Jan Štursa (sochař)

- Vila Josefa Fiorána č. p. 175

72. Stará Říše

Břetislav Štorm (architekt)

- Pamětní desky významným osobnostem města

71. Pehřimov

- Bronzová plaketa na hrobě rodičů

70. Nový Rychnov

- Reliéf na hrobě rodiny Vichrovy

69. Horní Cerekv

Josef Šejnost (sochař, medailér)

- Vila manželů Adamových (Vrchlického 10, 12)

68. Jihlava

Walther Sobotta (architekt)

- Zámek – freska na stropě bývalého letního rektátě (kláštera)

- Soubor pašijových soch (zahradá minoritského

- Sousoší Káviáne (u kostela sv. Jana Křtitele)

- Allegorické sochy ročních období a Hudby (zahradá radnice)

- Kášna se sochou Amfitrte

- Kášna se sochou Nepuna

67. Jihlava

- Kášna se sochou Tritóna

66. Havlíkův Brod

Jan Václav Prchal (sochař)

- Zámek - přestavba

65. Mysliborice

- Zámek s kostelem sv. Markéty - přestavba

64. Jaroměřice nad Rokýtnou

Jakub Prandauer (architekt)

- Nepomuckého

- Náhrobek Karoliny Hoffmannové v kapli sv. Jana

63. Těchobuz

- Náhrobek hraběnky Anny von Unwerth

62. Pohled

- Sousoší Pohřeb v Karpatech

- Socha Raněny

- Kašna Píseň hor

- Socha Raněny

- Pomník Františka Palackého

- Reliéf Salvator mundi - Spasitel světa (průčelí

- lékárny, č. p. 119)

- Busta T. G. Masaryka (před budovou I. základní školy)

76. Ledec nad Sázavou

- Sloup se sochou Panny Marie

77. Zahradka

- Socha Panny Marie

Karel František Töpfer (malíř)

78. Brtnice

- Soubor obrazů v Sále výjezdů na zámku

79. Jaroměřice nad Rokýtnou

- Vymalba kupole (freska)

80. Ronov

- Kaple sv. Antonína Paduánského – vymalba stropu

81. Žďár nad Sázavou

- Zámek – freska na stropě bývalého letního rektátě

Čeněk Vosmik (sochař)

- Socha Kráčejíci Kristus na hrobě matky

- Náhrobyky - socha Ježíše Krista a bronzová socha

83. Želiv

- Mladé Ženy

Josef Winterhaldler st. (sochař)

- Sochařská výzdoba kostela Nanebevzetí Panny Marie

Josef Zitek (architekt)

- Sochařská výzdoba záměckého mostu

85. Humpolec

- Budova staré radnice č. p. 250

www.dedictvivysociny.cz

Evropská unie
Evropský fond pro regionální rozvoj
Investice do vaší budoucnosti

ROP
Jihovýchod

Kraj **Vysočina**

Investice do vaší budoucnosti. Spolufinancováno Evropskou unií z Evropského fondu pro regionální rozvoj a krajem Vysočina.

Vydal: Krajský úřad kraje Vysočina, Odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu, květen 2011, Žižkova 57, 587 33 Jihlava, tel.: 564 602 111, www.kr-vysocina.cz

Neprodejné.